Question Paper Code : 7632

एम.ए. (चतुर्थ सेमेस्टर) परीक्षा, 2017

संस्कृतम्

वर्ग 'ख' साहित्य

द्वितीय प्रश्नपत्रम्

(नाट्यशास्त्रं नाटकञ्च)

समय : घण्टात्रयम् **सम्पूर्णाङ्कः : 70**

निर्देश : पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः। **प्रथमः** प्रश्नोऽनिवार्यः। **प्रतिवर्गात एकैकः** प्रश्नश्चावश्यं समाधेयः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।

1. लघूत्तराणि विलिख्यन्ताम् – [3×10=30]

(क) भारती वृत्तिः।

(ख) अधिबलम्।

(ग) मृदवम्।

(घ) भाणः।

(ङ) शङ्का।

http://www.lucknowstudy.com

(च) स्मृतिः।

(छ) विप्रयोगः।

(ज) चारुदत्तः।

(झ) चाणक्यः।

(ञ) वीररसः।

प्रथमो वर्गः

2. अधोलिखितयोः कारिकायोः व्याख्या विस्तारपूर्वकं विधीयताम् -[10]

(क) यत्रैकत्र समावेशात्कार्यमन्यत्प्रसाध्यते।
प्रस्तुतेऽन्यत्र वाऽन्यत्स्यात्तच्चावलगितं द्विधा।।

(ख) श्रुतिसाम्यादने कार्थयोजनं त्रिगतं त्विह।
नटादित्रितयालापः पूर्वरङ्गे तदिष्यते।।

3. अधोलिखितयोः कारिकायोः व्याख्या विलिख्यताम् - [10]

(क) पताकावृत्तमप्यूनमेकाद्यैरनुसन्धिभिः।
अङ्गान्यत्र यथालाभम् सन्धि प्रकरीं न्यसेत्।।

(ख) ख्यातेतिवृत्तो व्यायोगः ख्यातोद्धतनराश्रयः
हीनो गर्भ विमर्शाभ्यां दीप्ताः स्युर्डिमवद्रसाः।

अस्त्रीनिमित्तसंग्रामो जामदग्न्यजये यथा
एकाहाचरितैकाङ्को व्यायोगो बहुभिर्नरैः।।

द्वितीयो वर्गः

4. अवलोकटीकया व्याख्या विधेया - [10]

(क) विशेषादाभिमुख्येन चरन्ती व्यभिचारिणः।
स्थायिन्युन्मग्न निर्मग्नाः कल्लोला इव वारिधौ।।

(ख) परोत्कर्षाक्षमाऽसूया गर्वदौर्जन्यमन्युजा।
दोषोक्त्यवज्ञे भ्रुकुटिमन्युक्रोधेङ्गितानि च।।

5. सावलोकं व्याख्या विलिख्यताम् - [10]

(क) तत्रायोगोऽनुरागेऽपि नवयोरेकचित्तयोः।
पारतन्त्र्येण दैवाद्वा विप्रकर्षादसङ्गमः।।

(ख) मृते त्वेकत्र यत्रान्यः प्रलपेच्छोक एव सः।
व्याश्रयत्वान्न शृङ्गार प्रत्यापन्ने तु नेतरः।।

तृतीयो वर्गः

6. मृच्छकटिकप्रकरणस्य वैशिष्ट्यं विवृण्वताम्। [10]

7. मुद्राराक्षसनाटकस्य शास्त्रीयं स्वरूपं विविच्यताम्। [10]

http://www.lucknowstudy.com

चतुर्थो वर्गः

8. कयोः द्वयोः परिचयः दीयताम् - [10]

(क) विक्रमोर्वशीयम्।

(ख) प्रियदर्शिका।

(ग) स्वप्नवासवदत्तम्।

(घ) रत्नावली।

(ङ) प्रतिमानाटकम्।

9. नाट्येषु 'रसयोजना' विषयमाश्रित्य निबन्धो विधेयः। [10]

----- x -----

http://www.lucknowstudy.com